

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Szerda

24. szám.

Pest, aprilis 12. 1848.

Nem kell táblabíró politika.

Mától kezdve e lap hetenként hatszor egy középnyagságu iven fog megjelenni, és posta útján is megrendelhető.

Előfizetési ár:

April 10-kétől június végeig, Budapesten, házhozordással 2 ft. 30 kr., vidékre postán borítékban 3 ft. 30 kr.

April 10. september végeig félévre: Budapesten 5 fl. Vidéken postára borítékban 6 ft.

April 10-étől december végeig három évnegyedre:

Budapesten házhozordással 6 ft. 30 kr., vidékre postán borítékban 8 ft.

Budapesten egy pengő forintjával, egy hónapra szóló előfizetést is elfogadunk.

Hirdetésektől egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 3 kr. pp. fizettetik.

Pest, april 12.

Tegnap óta a városban azon hír van elterjedve, hogy Rádai Gedeon, Pestmegye főispánjává volna kinevezetve.

És hogy a vármegye e felséges híre el van ragadtatva örömeiben.

Mi az illusiok hazájából a legmagasb égből hullunk alá e híre.

Soha sem hittük volna, hogy azok után, miket az utóbbi napokban történni láttunk, még valaki ezen eszmére jusson.

Hogyan! Találkozhatnék még a ministeriumban valaki, ki a jelen perczet olly kisszerűen fogná fel, hogy Rádainak avval kedves dolgot tesznek, ha őt pesti főispánná nevezik.

Mi szüksége van Rádainak arra a pesti főispánságra? Azt gondolják talán, hogy ezen férfi, ki jó és rossz időben folyvást egyike vala azon keveseknek, kik a szabadelvű ügyek élére álltak, — következetlenek lesznek magukkal. Olly férfinak, mint Rádai Gedeon, az a pictus masculus féle hivatal valóságos sértés. — Ki képzelhetné Rádai Gedeont úgy mint valami kényelem és tétlenségre kárhóztatott dignitariust, őt ki eddig a tettek mezején az első sorban állott. — Ezen férfit nem általáná önk egyikének azon nagyhirű ötvenkét columna-carricaturának oda tenni, egy sorba a meternich politika maradékai mellé. —

Mi most egy főispán? Egy aranyos mentébe keményen bepakolt ideal-táblabíró.

Oda van a nagy hosszáságu ezim, vége az auctoritásnak.

Tehát ezután Rádai Gedeon azzal foglalkozék, hogy gyűlésekbe járjon, hol akkor megyen minden a legjobban, ha a főispán nincs jelen. Rádai Gedeon, ki eddig párt vezető volt, most nagy képekkel a sorból kilépve, tanulja be, mint kell

pártokon felül állni, csináljon magának illusiokat, hogy már valóságosan is párton kívül áll?

Önök a férfinak czifra ruhát, aranyzott papírból vértetket, és kardokat adnak. — Azt akarják, hogy az, ki eddig a küzdők között állott, most beüljön a semmit nem tevés szégyenszékébe, hogy ott izzadjon, unatkozzék s arra lássa magát kárhóztatva, hogy azokat a szónoklat-gyakorlat-féle dictiokat végig hallgassa.

Ne Rádait tegyék önk azon helyre. — Ne tegyenek senkit, maradjon azon dicsőségtelen szék üresen és porosan.

A nemzeti gyűlés reméljük ugysis el fog törölni minden haszontalan hivatalt — Ne tegyék ki önk a derék Rádait annak, hogy a nép, midőn először fog megjelenni, Rádait ne a maga helyén találja.

Még jókor volna e férfinak a dignitariusok unalmas társaságába a politikai élet temetőjébe leszállani.

Posony april 10.

Polgár szerkesztő. Nem jól érzem magamat. Tudja a manó, én rettenetesen fészkelődő természetű vagyok. Schol sem tudom magamat nyugton érezni.

Helyzetem folyvást szomorú. Már háromszor folyamodtam az osztrákkormányhoz, hogy ereszsenek vissza a birodalomi városba, de minden süker nélkül.

Pedig ha tudná ön milly kellemes viszonyok vonznak engem oda! Ön tudhatja szerkesztő. Ön novellairó (volt) önknek nem nehéz eltalálni, mellyik érzés az, melly képes ily democraata egyéneket is mint én, olly ellentáthatlan erővel hívni vissza a burocratia posványos levegőjébe.

No de ez nem ide tartozik.

Pozsonyban nagyon desperatusan vagyok. — Az itteni ifjuság egyáltalában nem tetszik nekem, de úgy látom, én még kevésbe tetszem nekik. Szegény fiukba a táblabírói gondolkodás — mod hosszú időre kitörölhetlenül bele vette magát. — Ezek a fiuk tökéletesen hiszik, hogy drágalaos principalisaik az utolsó hónap alatt többet tettek, mint akár a párisi convention tehetett volna.

Az felséges látvány lesz, ha ők nagy örömmel és fris koszorúkkal le mennek Pestre, s a tapasztoló ifjuság helyett elégedetlen és kedvetlen népet fognak ott találni.

Az udvar itt van. Azt mondja az inasom, hogy a város ki van illuminálva.

Én udvarszobámból mit sem látok kimenni pedig restelek. Pedig mintha tömlőzben volnék. És hogy én most önknek levelet írok arra a szó teljes értelmében a kétségbeesés visz.

Törvényezik van vagy harmincz egy-nyi. — Ej de hamar megerősünek most oda fent mindent, midőn más alkalmakkor hat hónap is kellett belé,

mig egy pár szó, s az is tagadó, onnan leszi vároghatott.

No de ez mind semmi.

Most jön a legnagyobb. Ah, ha én önt láthatam volna, minő képeket kellett önknek csinálni, midőn először hallotta azon hírt, a miről most egy pár szót akarok váltani.

Mikről nem ábrándoznak még azon drága urak. Minő tervet mertek készíteni.

Mit mond ön, nem csapja a földhöz tollát, nem nevet, bosszankodik, s ha tán szokása, nem káromkodik-e?

Soha, mióta a világ illy fajt, mint ez a burocratia, ez ollyan mint a macska, száz lövést is kiáll mégis van élet benne.

Először azt akarták, hogy az osztrák constitúció egy az örökös tartományokból a népesség arányához mért képviseletből álljon.

Ez nem akar menni.

Időközben Olaszország elveszett. Galliczia veszendőben. Csehország hallani sem akar a közös parlamentről. Minden provincia külön felelős ministeriumot, külön képviseletet akar.

Akar pedig határozottan és a legkomolyabban a középponti kormánynak távolról sincsen ereje e kívánatoknak ellenállhatni. A tartományok mind külön huznak. A bécsi ministerium azon a ponton van, hogy kormányzekerét elragadtatva látván, kétségbe esésében a gyeplőt elvesse...

És e pillanatban a burocratia egyik szépséges mákvirága egy új tervvel lép fel, melly bizonyos helyeken rögtön annyira megtetszik, hogy most minden erőt arra akarnak felhasználni, hogy ezt életbe léptessék.

Ama természetellenes kapcsolatot, mellyek a birodalom külön tartományait össze tartják, nia az utolsó szeggel akarják még egy időre fentartani.

A tartományok azonban kimondják: hogy ők a fenálló törvények szerint, csak egy kapcsolatot ismernek, t. i. a fejedelem közösségét.

Más kapcsolatot nem kell!

Azonban halljuk csak azt a híres és bölcs tervet. Először is azt fogják mondani. A tartományoknak igazságuk van. A követelés jogos igazságos. Legyen nektek mint akarjátok. Lesz minden tartománynak külön képviselete, a millyen csak tetszik, alsóház, felső ház, lesz független felelős ministerium, a mennyi kell; Bécsben, másik Prágában, harmadik Pesten, negyedik Lembergben, s ha épen akarják, az ötödik Kolosvárt a hatodik Zágrábbbán, hetedik Insbruckban.

És ha még az osztrák uralkodás jó angyala, az a véletlen jó szerencse kedvezni akarna, tán Milanóban és Velenczében is.

Legalább a tervezgetők ezt még féligmeddig hiszik.

Ezt ők mind megfogják adni, s még többet is ha fog tetszeni. Az, hogy a status adóságok kamatjainak fizetését, az illyen külön alkotmány-

kák magok között el fogják osztani, az mint mel-
lék kérdés már magában értetik.

De most jö a fekt te leves.

Mindezen parlamentek felett egy birodalmi
közös országgyűlés fog állani.

Ugyan ugye? Átkozott okos emberek van-
nak ott Bécsben! És hogy ezen birodalmi közös
parlament nem annyira pozitív mint negatív hatal-
mat fogna a tartományi rendek felett gyakorolni,
vagyis más szóval, ezen testület lenne ezentul
azon iszonyatos gép, mellyel az egyes nemzetek
kívánataira Bécsben a veto-t rámondhatnak.

És ha e közös országgyűlés erőssé válhatnék,
a többi parlamentek egyszerűen aláztos felírás-
sokat készítő, s kérelmező landtagok alakulnának.

Őn tudhatja drága szerkesztő, bennem van
egy kis malitia. Az efféle a mai világban az eré-
nyek közé tartozik. Én halálig gyűlölöm a holtan
született terveket, ott egy kis jux kedvéért még
sem bánám, ha annak a parlamentnek egy pár
napra össze lehetne ülnie.

A karzat megpukkanna nevéteben, a midőn
ezt a mindenfelől összeszedett népet egybegyű-
ve látná.

Minő mulatságos nap lenne ebből! — Ne-
kem ott kellene lennem, ha mindjárt álóltözetben
is kellene lopózkodnom oda.

Ugye felséges eszköz volna ezeknek a bu-
reaurokatoknak.

Most azonban áldás önre. Adják a manók,
hogy azon szép kor, melly után én és ön óhaj-
tozunk, minél előbb itt legyen. Nagy Gedeon.

Nyílt levél Benzur Miklóshoz:

Hozzad intézem e sorokat, polgártárs, hoz-
zad, ki azon népet képviselted köztünk, mellyet
kiválólag annyira szeretek.

Légy üdvöz köztünk, polgártárs, ki e nép
egyik képviselője vagy. Benned és a hozzád ha-
sonlóknak, s nem a pozsonyi spectabilisokban is-
merek én a nép képviselőjire. Téged csak hal-
lani kellett, hogy mindenki meggyőződjék, mi-
ként te azon nép küldöttje vagy, mellytől várja
e haza nagyszerű átalakítását.

A nemesség annyi századokon keresztül
tartván kezében a hon zászlaját, még csak azon
utra sem tudta vezetni a nemzetet, mellyen az a
nagyság és virágzás termékeny országában csak
beláthatott volna, sőt ellenkezőleg, a szolgaság
és nyomor földje volt az, hova, mint rossz vezető,
a nemesség e nemzetet vonzolta.

Örvendeni lehetett tehát minden jó polgár-
nak, midőn az ujabban felmerült s egész Európát
a szabadság lángjával elborító mozgalmak a ne-
mességet is leszorították a küzdterről, s e nem-
zet zászlaját magának a nemzetnek vagyis a
népnek kezébe adták.

Ha a nemesség nagylelkűséget emleget,
nevetségessé teszi magát. A mozgalom, melly a
nemességet helyéből kiemelte, az, s nem saját jó
szándok volt az, melly a népnek e zászlót át-
adta.

És mindjárt észre lehetett venni, hogy e
zászlók uj vezetőik kezébe kerültek. Láttuk, mi-
kint a nép alig nyervén meg a mozgalom által a
vélemény szabad nyilatkozatát, azonnal a legna-
gyobb lelkesedéssel és elhatározottsággal karolta
át azon eszméket, mellyeket a mozgalom e zász-
lóira felírt, s a mellyeknek folytonos kifejlődé-
sében fekszik e honnak üdve.

Ezen eszmék legelseje, e hon minden idegen
befolyástól teljes függetlensége. És szavaid vis-
hang nélkül nem maradtak, — tanusítja azon lel-
kesedés, mellyel azokat a meleg keblek fo-
gadták.

Igen, én is, ki e jelen mozgalmat csak egy
dicsőbb és nagyobb szerű forradalom előjelének
tekintem, hiszem azt, mit te.

Hiszem, hogy a népek önmagokért és ön-
magok által léteznek.

Hiszem, hogy az erőszakon és tudatlanságon
emelkedett historiai jog ép úgy nem érdemel e
nép részéről tekintetet, mint nem a falevél, mely-
lyet őszszel lábainkkal taposunk. Ennélfogva hi-
szem azt is, hogy függetlenségünk kivívásában
efféle historiai jog által nem szabad magunkat
gátoltatni.

A honfinak első kötelessége, hazája iránti
kötelesség. E felett ő más kötelességet el
nem ismerhet.

De ugyan milly jog és igazság alapján köve-
teltetik, hogy a nép azt, mi ezelőtt századokkal s
mi több, az ő legkisebb befolyása nélkül, és ér-
dekeivel ellenkezőleg történt, — tisztelje s ere-
jét, melly oly drága, fentartására továbbá is pa-
zarolja. Hiszen e népnek sokkal inkább szüksége
van erejére, mintsem hogy illy gyermekies ha-
szontalanságokkal még ezután is bibelődjék. A
népnek a statust alapjától kezdve a tetőig ujja
kell teremteni, s ki oly merész, hogy a népet e
nagyszerű munkájában gyermekjátékkal fentar-
tózttatni igyekezzék?

E meggyőződésem következtében igen jól
esett ajkaidról hallani, hogy ezen hit a nép szí-
vében is él, a nép szívében, mellyről a spectabi-
lisok azt szokták mondogatni, hogy nem érett
meg a jogok élvezetére. De ezen meg nem érett
nép majd tenni fog oly dolgokat, mellyeknek
fényétől káprázni fognak nemes uraimék hályo-
gos szemei.

De öröömöm még nagyobb fokra hágott, mi-
dőn a gondolatok láncolatánál fogva lelkemben
felmerült azon hír, hogy azon szellem, mellyet
derék nyiregyházi polgártársaid nevében kife-
jeztél, egyszersmind a nemzeti nagy gyűlés
szelleme is leend.

Mondád polgártárs, hogy a nép e hazát dicső-
vé és nagygyá akarja tenni; lehet-e ennél egyéb
célja és akarata azon gyűlésnek, melly a, ha
tán nem is teljesen az egész népet, de annak
nagy részét képviselendi.

Mindenütt, hol a nép karolta fel a haza ügyét,
a hazát nagygyá és dicsővé tette.

Ha a nemzeti gyűlésben, továbbá is, mint
eddig, kiváltságos azaz magán érdekek fognának
uralkodni, akkor e nemzet sirjába szállna.

Most, midőn körülünk minden mozog, ne-
künk vagy mozogni, vagy, ha nem mozgunk,
dőlni kell. Előttünk élet és halál van — de jö-
vőnkrol kezeskedik azon nép, mellynek egyik
láncszemét a derék nyiregyházi polgártársak
képezik.

E nemzetnek mind bent mind künt ellensé-
gei vannak; de örüljünk, elleneink nem népek,
győzelmünk egy pillanatra sem kétséges.

A mező, hol elleneinkkel szembe jövünk, a
nemzeti gyűlés leend. Tehát szükség, hogy a
nép, mellyre e hon üdve bizva van, erejét itt
őszpontosítsa.

Hogy ezen őszpontosítás megtörténhessék,
azon kell munkálni, hogy a nép a képviselői

féltség törvény hibáját, a vele született józau-
sága által helyrehozza, s minden erejét oda ve-
zérelje, hogy az eddig nem képviselt nép a nem-
zeti nagy gyűlésben egy erős compact többség
által képviseltessék, szóval oda kell munkálni,
hogy a nemzeti gyűlés ne csak névben, hanem
valósággal létezzék.

E cél elérésére az eszköz azok kezében van,
kik, mint te, a néppel összeköttetésben vannak, s
annak érdekében eddig is küzdöttek.

Nektek kötelességtek a népet felvilágosítani,
a választási jog gyakorlatába bevezetni, s oda
törekedni, hogy a nép által oly képviselők
küldessenek, kik a mostani mozgalmak által fel-
merült eszméknek elhatározott hívei, kik szinte
olly bátrak mint értelmesek legyenek, s ne en-
gedjék magokat sem félelem sem sophismák ál-
tal, — millyeneket gyakor izben volt szeren-
csénk mostanában hallani — visszaretenteni és
elcsábíttatni. Szóval, oly képviselőket küldjenek,
kiknek jelszavok legyen:

Minden a népért, mindent a nép által.

De kifejlődésünk biztosságára még nem elég,
hogy a népképviselők a nemzeti gyűlésben
többségben legyenek. E többség, ha itt Pesten
közvetlen támasza nem lesz, könnyen össze-
rogyhat. Közvetlen támaszra van tehát szüksége,
mellyre nagy munkája közben támaszkodhassék.

E támasz más nem lehet, mint ha azon közvé-
lemény, melly e képviselőket küldi, itt Pesten
egy erős pártban concentráltatik. E párt leend
az, melly a nép legdrágább kincsét, a képvisé-
letet, örzeni fogja.

E kettőre van szükségünk. Az elsőnek telje-
sítése azok tiszte, kik, mint te, a néphez közel
állanak. — A másíknak teljesítése pedig a Pes-
ten lakó hazafiaknak tiszte.

Levelém e szavakkal fejezném be: Éljen a
szabadság, egyenlőség és testvériség, de félek,
hogy majd azt hiszik, miként én is, mint mások,
csak azért kiabálok e szavakat, mivel követ-
kezményeket belőlök vonni egyáltalában nem
akarok.

Azért, a mire mindenek előtt szükségünk van,
azt kiáltom:

Éljen honunk teljes függetlensége. Nem kel-
idegen befolyás!

Mindén jót kíván polgártársad Szilágyi
Ferencz.

A szabadság első heteit éljük. Nem csoda te-
hát, hogy a szabadság nálunk most még oly
gyöngye virághoz hasonlít, melly a magyarföldön
eddig nem verhetvén gyökeret, minden veszély-
nek van kitéve.

Azért ovatosságot, és éberséget ajánlok.

Az absolutismus oly szörnyeteg, mellyet a
historia tanusága szerint, soha nem lehetett egy
lépéssel annyira eltíporítani, hogy az, átkozott fejét
ismét fel ne emelje. Példa erre Frankhon, ott az
első forradalom kiüzte az absolutismus védőit az
országából, s biztosítva lön-e a szabadság? Koránt-
sem; mert az emigransok a külhatalmakkal szö-
vetkezének hazájok ellen, s azt oly veszedelmes
háboruba keverték, hogy Franciaországának sor-
sa ezen háboruk jó vagy rossz kimenetelétől füg-
gött; 1848-ban ismét vérét kelle ontania a sza-
badságért.

De erre azt mondandják, hogy mind ezek nagy
időközökben történtek. Hogy az absolutismus rö-

videbb idő lefolyása alatt is képes felüdülni, annak példáját a legközelebbi eseményekből is mérhetni.

Bécsben alkotmányt ígértek a népnek, s már néhány nap múlva nem akarják azt megadni.

Magyarország felelős kormányát nem szándokolták-e életerétől megfosztani?

A mártusi dícső napok csak egy időre némiképp el az absolutismus embereit; ezek élnek, még pedig közöttünk barátságot színlelve az új eszmék ránt, de titokban terveket főznek.

Sajnos, hogy e részben a törvényhozás által is gyámolítottak; mert kimondatott, hogy a cancellaria két előadója az alakítandó statustanács tagjává neveztessek, sat.

Az absolutismus emberei legfőképp veszedelmesekek azért, mert semmit sem gyűlölnék annyira, mint a constitutionalis eszméket; és hogy ezéjokat e tekintetben elérjék, bár kívül szívesen csatlakoznak. Innen van az, hogy az anarchia is bennök találja támaszát.

Éberek legyünk és vigyázzók!

De térjünk a tárgyra.

Köztudomású dolog, hogy az orosz czár, ki jelenleg úgy szólván egyedüli képviselője az absolutismusnak Európában, nagy sereget indított meg Austria határszélei felé, azon ürügy alatt, hogy a lengyeleket féken tartsa.

Azonban hírből tudjuk azt is, hogy ő (az orosz czár.) segédelmét felajánlotta az austriai császárnak a jelen mozgalmak elnyomására.

Azt pedig, valljon ezen ajánlat elfogadtatott-e vagy nem, a bécsi kormány által diplomacie nem tudjuk.

Aggodalmunkat növeli azon körülmény is, miszerint a bécsi kormány többnyire a megbukott ministerium tagjaiból állítottak újra össze. És így az nem a közvélemény és nemzet többségének kifolyása.

Én tehát indítványozom: Hogy ministeriumunk e tárgyban felvilágosító nyilatkozatát kérje ki a bécsi kormánytól.

Ez vagy megnyugtató minket, vagy nem. Az első esetben meggyőződünk arról, hogy ő felsége k. királyunk szava, atyai gondoskodásának valóságos nyilatkozványa volt, s nem az aggasztó körülmények kicsikarta ígéret. Ellenkező esetben pedig önéreje s hivatása érzetében fogja tudni a magyar nemzet ön maga meghatározni.

Legyünk éberek és figyelmesek!

Éljen a szabadság!

Török Sánd.

Egyenlőség, szabadság, testvériség az ügyvédségnek!

Nincs többé paraszt, — minden ember szóval, szavazattal bir a megye gyűlésén, ha nemes, vagy ha nem nemes is, csak üsse meg a törvényes mértéket, birjon legalább egy próbás arannyal.

Vigyázzunk! nehogy illy táblabírópolitica szövődjék az egyenlőség, szabadság, testvériség közé. Van Bécsben 12 magyar ügyvéd, kik magukat udvari agenseknek szeretik hívogatni, kiknek a régi huzavona világban foglalatosságuk az volt, hogy az ügyes bajos emberek nevében a vidéki ügyvédek véres verejtékével kidolgozott kézmunkából egy folyamodást beadtak a magyar királyi udvari cancellariához, — a félnek megírták egy levélben, mikor veszik fel ügyét, — a tárgybeli rendelvényszámát ismét megírták egy levélben, — néha a tartalmát is azon kis különbséggel, hogy sokszor az agens levelében nyer-

tes volt, ki a rendelvénnyben perét veszté. — Igen! mert többnyire az agens maga sem tudta, miben van a dolog, — csak azt felelte vagy írta a félnek, mit futára (sollicitator) jelentett, vagy magától gondolt.

Legbiztosb ajánlólevél volt e zsiros konc elnyerésére a pecsovicspolitici hitvallás.

Próbátétre a kijelölt országgyűlésre szokták leküldeni, s jelentést kívántak tőle az országgyűlésről, a követek hitvallásáról. — Kémek is vannak a világon, és volt divatban a lélekvasárlás is.

Törvényes tudománya volt a vidéki ügyvédeknek, — oda fenn nemes mesterség volt a szépet tevésben szereplés, — kémjászság, — minél több és ildomosb levélírás azon jezsuita elv szerint: „Jobb semmit írni, mint semmit sem írni. (Es ist besser nichts zu schreiben als garnicht zu schreiben.)

Az ügyes bajos felek 50 — 100 forinttal bélelt leveleket szoktak előjáróba felküldözgetni az agenseknek, kikről azt hitték, hogy meg anyi méltóságos urak s rajtok fordul meg az ügy, — pedig ők csak expeditorok voltak, — a rendelvényszámát 1 — 3 forintot a díjtárba befizették, s ha le nem fizették, a tárgy évekig ott fenn akadt, s a fél várhatott reá, mint a zsidó a messiásra. — De ők nem tartoztak senki szegény fiáért magok zsebéből csak 1 forintot is fizetni; — azért a rendelvényszámát 1 forintot megvárták a féltől, habár előjáróba már a puszta folyamodásért 25-öt felküldött is. Senkit nem nevezek, tehát senki se vegye magára.

Volt azonban jobb oldaluk is, ők is emberek voltak, még pedig kevés idő alatt gazdag emberek: — hanem a vidéki ügyvédek közt itt ott ellenzékiek is tűntek fel; — közülök ellenzékit nyílt homlokkal nem ismertünk.

Most, miután a pesti forradalom, — mellynek létre hozásában a bécsi agenseknek igen sok érdemük van, mert ők is eszközei voltak az absolutismus irányának, mellynek a forradalmat köszönhetni, — a Cancellaria hegedűjét fűzfára akasztotta és a magyar ministerium Pest-Budán felállított, — azon becsületes jó ügyvédtársaink áthatva a mártusi forradalom és az országgyűlés szentháromságának az egyenlőség, szabadság, testvériségnek szeretetétől, — hir szerint azért zörgelnek a ministeriummal, hogy nevezné ki őket ministeri agenseknek (miért nem ügyvédeknek?) hogy eképp köztök és mi köztünk pestbudai ügyvédek közt, az ország és kapesolt részek vidéki összes ügyvédek közt semmi egyedárusság, semmi kiváltság ne legyen, hanem legyen köztünk egyenlőség, szabadság, testvériség akkép, hogy a ministerség előtt forgó ügyekben csak ők járhasanak el, mi ne, — ők a hazának elsőszülöttei legyenek, mi mostoha és másod szülött testvérek legyünk, kik előtt a mi jól testvéreink Évakint az elsőszülöttségnek fogva elszedjék a haza atyának áldását. —

Mi pestbudai és az egész országbeli ügyvédek azon hittel s bizalommal viseltetünk a ministerium igazságszeretete iránt, hogy más fel fogása van az egyenlőségről, szabadságról, testvériségről, semmint a bécsi cancellariánál, akár a helytartó tanácsnál rendszeritlenített agenseket felettünk bármi egyedárussággal halálmadárként felruházná, vagy csak akarná is felruházni.

A magyar törvény sem udvari, sem helytartósági agenseket nem ismer, csak ügyvédek, s

egyiknek sem ad több jogot a másik felett. — A bécsi megbukott zsarnok bureaucratia állította fel Bécs városában is a castokat, — megsabta az ügyvédek számát, s a kiszabott számnál több ügyvédet be nem vévén a számot haladt szellemek gyilkolója volt. Ezen mintára kaptázták Bécsben is az udvari cancellariánál az ügyvédek számát 12-re, — Budán a helytartótanácsnál 6-ra: s hogy névben is megkülönböztessenek a többi ügyvédektől, — agenseknek nevezettek, — szőgyenelvén az István nevet, Szepinek, Stefinek hívták őket, pedig az ügyvéd-név elég tiszteletes név, tiszteletesb az agens-névnél.

Dícső forradalmunk és törvényünk árulójának tartanók azt, ki a törvénytelenül becsempészett bármely egyedárusságot tovább is szemét és eszét vesztve gyakorolná, és mivel ma már mindenkinek fizetni kell, az árulónak megfizetnénk apró pénzzel. —

Semmi szemfényvesztés, — tessék a magyar névtől pártos agens polgártársaknak a küzdőterre lépni, egyenlő ügyvédek sorába, — izzadni velünk a babérért, de a dolog könnyebb végéhez, mégis jövedelmezőbbhöz, a ministerekhez adandó folyamodás kiváltsággénti beadásához ne erőködjenek ágaskodni.

Le az egyedárussággal! — éljen az egyenlőség, szabadság testvériség!!! Pest april. 12-én 1848. P u k o l a y D. saját, — és számos ügyvédek nevében.

Szózat a magyar katonákhoz.

Valóban megfoghatatlan, hogy Magyarországnak minden statusférű és törvényhozója egy a haza jövődjét illető fontos korszakban épen a katonát nem veszik kellő figyelembe. A mult század 90-ik évtől fogva majd minden országgyűlés sérelemképen vette azt, miszerint a magyar ezredek háboru nemléteben is többnyire az országon kívül alkalmaztatván, idegen tisztek parancsa alatt voltak. Legujabb időkben ezen tárgyat szinte izgatták a nélkül, hogy komolyan igyekeztek volna ezen, az osztrák hadseregben lévő minden magyarnak régohajtott célját valósítani. A haza minden hivatalának ágaiban korszerű reformok történtek, egyedül a magyar katonát nem szabadították fel a hadi bureaucratia ezen iszonyu, nyomasztó önkényétől. — hazafiak! ilyen sorsu gyermekeit a hazának, kik hivatván titeket külső ellenségtől megóvni, — rendet s bátorságot fontartani — elfeledtetek!!! — Halljátok hát rövideden, hogyan állanak a ti ugynevezett magyar hadi seregeitek. Ez évnek hadi névtára szerint az osztrák hadisereg állapota következő:

5 tábornok, mellyek közt R a d e c z k y-t magyarnak mondják.

26 lovas vezér, mellyek közt V é c s e y, M á r t o n i c z és R é c s e y magyarok, kik a rendes szolgálaton kívül egyedül az örsereg rendálmásain vannak.

100 altábornagy, mellyek közt 5 magyar.

129 vezér-őrnagy, kik közt 9 magyar, ezekből Petrich meghalt, Haller nem a rendes hadsereg szolgálatában van, e kettőn kívül tehát csak 7 marad.

220 ezredes, 20 magyar, ezek közül csak 11-en vezérlenek magyar ezredek.

Ezen 38 vezér és ezredesen kívül, az osztrák hadseregbeni 480-ból az összes 58 lovas és gya-

log seregekben csak 14 alezredes és 26 őrnagy van mint teleptiszt!!!—!!!

Magyarország és Erdélynek 15 gyalogsága van, a 12 székely huszár-ezreddel együtt, ezen kívül 5 várai, mellyben 5 vezér parancsnokoskodik, — ide legalább szükséges:

- 3 fővezér, Budán, Kolozsvár és Temesvárott.
- 5 vezér, mint várparancsnok.
- 6 vezér, mint altábornok.
- 14 vezér, mint vezérőrnagy.
- 27 ezredes.
- 27 alezredes.
- 54 őrnagy.
- 3 teleptiszt, a fővezérek segédtiszteitül.

Miből világos, hogyha csupán maguk az osztrák hadseregben szolgáló valamennyi magyar vezérek és teleptisztek töltenék be a magyar ezredek, a tetteges szolgálatban levő 13 magyar vezérhez 15 ezredest vezérré kellene emelni; emezek helyének betöltésére pedig, minthogy csak 11 tetteges szolgálattévő ezredes van, 31 teleptisztet, négyet ugyanis vezérré, 27-tet pedig ezredessé, — s miután az egész osztrák hadseregben csak 40 magyar teleptiszt van, az e szerint még hátra levő 19 teleptisztiségre, a 84 alezredest és őrnagyot szükségül magyar- és erdélyországi seregek ellátására 65 gyalog és lovas főnököt tüstint egy fokkal elő kellene léptetni.

De illy egyént 65-öt aligha találtak az egész osztrák hadseregben, egyébiránt, ha nemzeti seregeitek tiszteiről többet akartok tudni, tekintsetek a hadi névtárba, látni fogjátok, hány földiek van benne!!! —

Ezenkívül van még az osztrák hadseregben 18 határőr-ezred és 1 csajkás-zászlóalj, melyeknek szinte magyaroknak kellene lenniök. —

Ezeknél van egy altábornok, 4 vezérőrnagy, 8 ezredes és fenedékliszt, a tiszti kar általán véve honfiakból áll ugyan, de itt ott idegenek is tarkálnak köztük. E szép és dicső hadseregnek azonban semmije sem magyar, csupán nadrágja és frakkujja végén a posztó, ezüst- vagy arany vitézjel (orozlánköröm); mert száz éve már, hogy az udvari hadi tanácsnak közvetlen kormányja alatt, saját honában német hadi törvény, német hivatalnokok által, német szellemmel kormányoztatik, és csak alig emlékeznek már arra, hogy ők még mindig a magyar szent korona fiai!!!

És ti ezen hadsereget magyarnak nevezitek??? Ugyan lehet-e olly örült ember, ki azt higye, hogy a magyar közkatonát, ki a maga kemény rabszolgai állására vagy erőszakolva, vagy részeg fővel jut, hazája politikai jelen és jövő élete, és jólléte érdekli? Vagy azt gondoljátok, hogy a magyar hadsereg és a 18 határőrezred, — ezen 135,000 ember, (45,000 gyalog, 15,000 lovas, legalább 75, határőr-ezred), Európának ezen első és elvitázhatatlanul legszebb hadnépe, német s egyéb számtalan idegenek parancsnoksága alatt levén, vonakodnék vitézül fegyvert fogni, habár ti volnátok is azok, kik ellen vivni parancsot kapna??? Ti, ország törvényhozói! nincs köztetek katona, ki nektek a sereparancsnok személyes fontosságát meg tudná magyarázni, ki saját tapasztalása után meg tudná mondani, hogy a közkatona csak egy gondolkodás nélküli, s a katonai fegyelemnek föltétlenül engedelmessé gép, és hogy az ő lelke egyedül a tiszt? Nem tudjátok-e azt meggondolni, hogy mióta seregeitek fölött idegen vezérek és tisztek parancsnokoskodnak, az osztrák ház nagyrészt a ti országotokból nyere legvitézebb hőseit, ti pedig nem is álmodhatjátok azt, hogy magyar hadseregek van!!!

A többi seregfajokat és katonai tudományos karokat nem is akarnám említeni. — Nektek nincs vezérteleptek, nincs mérnökartok, nincs hidász, árkász, tűzaknász és ágyus katonátok, nincs egyetlen egy ágyutok, nincs egy szekérfogatotok, s mégis saját hadseregeitekéről álmodoztok!? És még most következik a legnagyobb bökkenő. Az egész udvari hadi tanácsban, ezen legfőbb katonai hatóságnál, melly 60,000 katonáitoknak törvényadója, kormányzója, élelmezője, fölfegyverzője, szóval, felelősség nélküli korlátlan parancsnoka, — Décsey Lajos segéd tápszertiszten kívül egyetlen egy magyar sincs!!!

Ezen hihetetlennek látszó, de megczáfolyhatlanul igaz tényekben rejlik annak oka, hogy a ti fiatal nemes földieitek ezrei közül, kiket a vitéz hajlam ifjúságuk első éveiben az osztrák hadseregbe vezet, alig birt 14 vezérségre felvergődni, mert az idegen nemzetiség aristocrátiája és burocratiája által ellepett austriai nagy katonáallodalomban nincs pártfogójuk, nincs szószólójuk!; mert megunván a kényuri zsarnok bánást, és a föbbiektől hátranyomattatás miatt elkeseredvén, több évi jutalmatlan szolgálat után nehéz szívvel hazavonulnak; mert a magyar már csak azért is, hogy magyar, néhányakat kivéve, előre örökre megfosztatik az előmenetel, a kitüntetés, sőt még az igazságtétel igényétől is, ha az az uralkodó idegen elem érdekével ellenkezik. Kérdezzétek csak földieitektől, hogyan bánnak velük az osztrák hadseregben, mint tisztekkel, ha csak nagy aristocrata nevük nincs.

Majd felelnek rá.

H i r d e t é s e k.

Emich Gusztáv

magyar és külföldi könyvkereskedésében Pesten uri- és kigyó-utca szögletén, a' kir. postahivatalnak átellenben kaphatók:

PESTI IRODALOM.

(MARTIUS 15 — 19. 1848.)

Az eredeti **Választmányi jegyzések** segédforrása mellett, írta Birányi Ákos. Ára 10 kr. p. p.

Uj politikai-belletristikai lap!

Folyó april elejétől fogva megjelenik:

REFORM.

Szerkesztők: **Nádaskai** és **Zerffi**.

E lap rövid, csipős modorban tárgyalja közérdekű kérdéseinket; érdekes átnézetét adja a

külföldi mozgalmaknak; szigorú őrszemmel kíséri hazánk' átalakulási életét. Vezérelve: *pártatlan igazság!* Jelszava: *szabadság, egyenlőség, testvérség!*

Megjelenik *csütörtökön és vasárnap*, egyegy iven. — Havonkint legalább két *párisi divatkép* vagy más *műmelléklettel*.

Előfizetési ára:

Helyben: a folyó évnegyedre 2 ft. 30 kr. a júliustól számlandó fél évre 5 ft. ezüstben.
Vidékre: a folyó évnegyedre 3 ft. a júliustól számlandó fél évre 6 ft. ezüstben.

Előfizethetni.

Helyben *alulírtánál* (uri- és kigyóutca sarkán levő könyvkereskedésében). Vidéken *minden k. postahivatalnál*.

Pest, april 6. 1848.

Emich Gusztáv, kiadó.

A' CSÁSZÁRI KIRÁLYI

SORGYALOGSÁG'

OKTATÁSI SZABÁLYZATA.

AZ EREDETI NÉMETBŐL

LEFORDITOTTA

GÁL SÁNDOR,

Cs. kir. alhadnagy, az 1. székely 14. Határvéd ezereknél.

1848.

I-ső FÜZET.

Ára 40 kr. p. p.

Megjelenik e lap **minden nap este**. Előfizethetni e lapra Pesten a Beimel-féle nyomdában (Al-Dunator Piaristák épülete) és Emich Gusztáv könyvkereskedésében. — A vidéken a postahivataloknál. **EGYES SZÁM ÁRA 3 KR. PP.**